

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 8. 4. 1957, sp. zn. 1 Tz 9/57

Číslo: 46/1957

Právní věta:

Omezení, které tvoří obsah vedlejšího trestu - jako je tomu u zákazu činnosti podle § 51 odst. 2 tr. zák. - nemůže být uloženo jako podmínka osvědčení se pachatele podle § 25 odst. 2 tr. zák. - a to ani tehdy, kdyby směřovalo k tomu, aby obviněný vedl řádný život pracujícího člověka ve smyslu § 25 odst. 2 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 08.04.1957

Spisová značka: 1 Tz 9/57

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Odsouzení podmíněné, Trest, Zákaz činnosti

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Boskovicích uznal rozsudek z 10. července 1956 obviněného vinným trestným činem opilství podle § 187 odst. 2 tr. zák. a odsoudil jej za to k trestu odnětí svobody v trvání jednoho měsíce. Podle § 24 odst. 1, § 25 odst. 1, 2 tr. zák. vyslovil, že odkládá výkon tohoto trestu podmíněně na zkušební dobu dvou let a uložil obviněnému zákaz řízení motorových vozidel na tuto dobu. Tento rozsudek se stal pravomocným.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil rozsudek lidového soudu ve výroku, jímž se obviněnému podle § 25 odst. 2 tr. zák. ukládá zákaz řízení motorových vozidel po dobu zkušební dvou roků a lidovému soudu uložil, aby ve věci znova jednal a rozhodl o vedlejším trestu zákazu řízení motorových vozidel.

Odůvodnění:

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona uvedl, že lidový soud vyslovil nesprávně zákaz řízení motorových vozidel jako podmínku pro osvědčení se při podmíněném odsouzení podle § 25 odst. 2 tr. zák.

Nejvyšší soud shledal, že byl porušen zákon.

Obviněný byl odsouzen za to, že v hostinci požil větší množství alkoholu, ačkoliv věděl, že bude řídit motorové vozidlo. Při jízdě tímto vozidlem, která na to následovala, nezvládl řízení a havaroval. Obviněný podle zjištění lidového soudu vypil asi čtyři desetistupňová piva a tři stopky rezné kořalky, a sice těsně před tím, než jel na motocyklu, věda o tom, že pojede. Při Widmarkově zkoušce bylo u něho zjištěno 1,85 promile alkoholu v krvi. Při tom zjistil lékař u obviněného zřetelné známky požití alkoholu.

Lidový soud v odůvodnění výroku o zákazu řízení motorových vozidel uvedl, že prokurátor navrhl uložení vedlejšího trestu zákazu řízení motorových vozidel, že podle zákona lze tento trest uložit na dobu 3 let, avšak podle názoru soudu v tomto případě postačí pro odnětí řidičského průkazu i kratší doba, která splní výchovný účel odsouzení jak vůči obviněnému, tak i vůči ostatním členům společnosti. Proto lidový soud uložil obviněnému zákaz řízení motorových vozidel pouze jako podmínku pro osvědčení se ve zkušební době, která má zajisti, aby se čin neopakoval (§ 25 odst. 2 tr. zák.).

Podle § 25 odst. 2 tr. zák. může soud podmíněně odsouzenému uložit přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka. Zákaz řízení motorových vozidel, který může být vysloven jako vedlejší trest (§ 51 odst. 2 tr. zák.), nelze pokládat za takové omezení pachatele, které by směřovalo k tomu, aby vedl řádný život pracujícího člověka, aby se napravil a aby pak mohlo být vysloveno, že se osvědčil (§ 27 odst. 1 tr. zák.). Obviněný byl odsouzen za to, že požil za určitých nebezpečných okolností alkoholických nápojů. Mohlo proto omezení podle § 25 odst. 2 tr. zák. spočívat v tom, aby pachateli bylo zabráněno nemírné pití alkoholických nápojů, nikoliv však v zákazu řízení motorových vozidel. Nehledíc k tomu, je však zákaz řízení motorových vozidel, jakožto zákaz činnosti, vedlejším trestem. Omezení, které tvoří obsah vedlejšího trestu – nemůže být uloženo jako podmínka osvědčení se pachatele podle § 25 odst. 2 tr. zák., a to ani tehdy, kdyby směřovalo k tomu, aby obviněný vedl řádný život pracujícího člověka ve smyslu § 25 odst. 2 tr. zák. Jsou-li tu podmínky, aby bylo takové omezení uloženo jako vedlejší trest, uloží je soud jako takový trest (popřípadě podmíněně, je-li hlavní trest podmíněný). Nejsou-li dány v konkrétním případě podmínky k uložení takového vedlejšího trestu, nelze jej uložit ani jako omezení podle § 25 odst. 2 tr. zák.

Jelikož lidový soud nesprávně uložil obviněnému zákaz řízení motorových vozidel jako omezení podle § 25 odst. 2 tr. zák., t. j. na dobu dvou roků odpovídající době zkušební, obešel tím uložení vedlejšího trestu zákazu činnosti, který bylo možno uložit na dobu nejméně tří roků. Proto tím porušil zákon v ustanovení § 25 odst. 2 trest. zák.

Lidový soud měl uložit vedlejší trest zákazu činnosti, t. j. zákaz řízení motorových vozidel, neboť obviněný spáchal trestný čin v souvislosti s činností řízení motorových vozidel. Vyslovením tohoto trestu je nutno působit jednak na obviněného samotného, jednak i na ostatní řidiče, kteří požívají za jízdy alkoholických nápojů, aby tak bylo čeleno nebezpečí, které způsobují opilí řidiči. Tím, že lidový soud neuložil tento vedlejší trest, porušil zákon v ustanovení § 51 odst. 2 písm. a) tr. zák.

Lidový soud bude muset proto v této věci znovu jednat a získat si podklad pro uložení vedlejšího trestu zákazu řízení motorových vozidel podle § 51 odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. zák. ve znění novely, neboť toto ustanovení, vzhledem k tomu, že bylo vypuštěno písm. c) z odst. 2 tohoto ustanovení a vzhledem k době uvedené v odst. 3 tohoto ustanovení, je pro pachatele příznivější ve znění novely (§ 12 odst. 1 tr. zák.).

K tomu bude třeba, aby si lidový soud zjistil podrobně veškeré okolnosti týkající se osoby pachatele a aby uvážil, zda i tento vedlejší trest zákazu činnosti nelze ve smyslu § 24 odst. 2 věta za středníkem tr. zák. podmíněně odložit.